

**Серіктестіктің қызметкерлері үшін сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне
ішкі талдау жүргізудің жаңа қағидалары туралы өткізілген тоқсан
сайынғы түсіндіру және оқыту семинар-кеңесінің
№3 ХАТТАМАСЫ**

(2026 жылғы 13 тамыздан бастап қолданысқа енгізілген өзгерістер)

Өткізілген күні: «14» қыркүйек 2026 жыл.

Өткізілген орны: «Астана орманы» ЖШС

Өткізілген уақыты: 08 сағат 20 минут.

Төрағалық етуші: Серіктестік директоры Мукатов А.Т.

Баяндамашы: «Астана орманы» ЖШС комплаенс-офицері Оралбаев А.Н.

Қатысқандар: қатысушылар тізіміне сәйкес «Астана орманы» ЖШС құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен қызметкерлері,

КҮН ТӘРТІБІ:

1. «Астана орманы» ЖШС қызметкерлерін 2026 жылғы 13 тамыздан бастап қолданысқа енгізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (СЖТІТ) жүргізу қағидаларындағы өзгерістермен таныстыру.
2. СЖТІТ жүргізу кезінде тәуекелге бағдарланған тәсілді түсіндіру.
3. «Астана орманы» ЖШС қызметіндегі сыбайлас жемқорлыққа осал негізгі процестерді айқындау.
4. Мүдделер қақтығысының алдын алу, сатып алулардың ашықтығын қамтамасыз ету және цифрлық жүйелердегі операцияларды бақылау талаптарын түсіндіру.
5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу және оларды төмендету жөніндегі практикалық шараларды айқындау.

СӨЙЛЕДІ:

«Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің жаңа қағидалары (2026 жылғы 13 тамыздан бастап қолданысқа енгізілген өзгерістер)» тақырыбындағы семинар-кеңестің спикері. «Астана орманы» ЖШС комплаенс-офицері Оралбаев А.Н.

Семинар барысында СЖТІТ ең алдымен кінәлі адамдарды іздеуге емес, қызметтік өкілеттіктерді теріс пайдалануға, объективті емес шешімдер қабылдауға немесе жекелеген тұлғаларға не өнім берушілерге негізсіз артықшылықтар жасауға мүмкіндік туғызатын жағдайларды уақтылы анықтауға бағытталған профилактикалық құрал болып табылатынын атап өтті.

Баяндамашы қатысушыларға 2026 жылғы 13 тамыздан бастап СЖТІТ жүргізудің үлгілік қағидаларына тәуекелге бағдарланған тәсілді күшейтуді көздейтін өзгерістер енгізілгенін хабарлады. Атап айтқанда, сатып алулар мен

бюджеттік жоспарлауға, мүдделер қақтығысына, цифрлық жүйелерге, интернет-ресурстар мен әлеуметтік желілердегі ақпаратқа, сондай-ақ сыбайлас жемқорлыққа осал лауазымдармен профилактикалық жұмыс жүргізуге, анықталған тәуекелдер туралы ұйым басшысына ақпарат ұсынуға және іс-шаралардың орындалуына ерекше назар аударылады — тұрақты түрде 15 қаңтарға және 15 шілдеге дейін.

Семинар барысында «Астана орманы» ЖШС қызметінің ерекшеліктеріне ерекше назар аударылды. СЖТІТ жүргізу кезінде әкімшілік процестерді ғана емес, кәсіпорынның материалдық, қаржылық және еңбек ресурстарын пайдалануына байланысты өндірістік қызметін де талдау қажет екені атап өтілді.

Талдаудың басым объектілері ретінде мыналар айқындалды:

- отырғызу материалдарын, техниканы, қосалқы бөлшектерді, ЖЖМ-ды, материалдар мен қызметтерді сатып алу;
- тауарларды және орындалған жұмыстарды қабылдау;
- ТМҚ мен қосалқы бөлшектерді сақтау және беру;
- техника, көлік және жабдықтарды пайдалану және жөндеу;
- отын мен шығыс материалдарының есебі;
- мердігерлермен және өзге де контрагенттермен өзара қарым-қатынастар;
- жұмыс уақытын және нақты орындалған жұмыстарды есепке алу;
- орман екпелерінің, мүліктің және топырақтың құнарлы қабатының сақталуын қамтамасыз ету;
- құжаттарды ресімдеу және ақпаратты цифрлық жүйелерге енгізу;
- кадрлық шешімдер және мүдделер қақтығысы мәселелері.

Сатып алу қызметін қарау кезінде сатып алудың толық циклін талдау қажеттігі түсіндірілді: **қажеттілік → техникалық сипаттама → сатып алу тәсілі → рәсім → шарт → жеткізу/жұмыстарды орындау → қабылдау → төлем.**

Бәсекелестікті негізсіз шектеуге, нақты өнім берушіге бағдарланған талаптарға, шарт талаптарын негізсіз өзгертуге, тиісінше қабылдамауға, мүдделер қақтығысына және сатып алуларды негізсіз бөлшектеуге ерекше назар аудару ұсынылды.

ТМҚ-ны, техниканы және өндірістік ресурстарды пайдалану бөлігінде қажеттіліктің бастамашысы, қойма және бухгалтерия арасында функцияларды бөлу, ТМҚ-ның нақты қозғалысын құжаттамалық растау, техниканы жөндеу кезінде қосалқы бөлшектерді, нақты орындалған жөндеу жұмыстарын, сондай-ақ шиналарды, сүзгілерді, бөлшектерді және өзге де материалдарды есептен шығаруды бақылау қажеттігі атап өтілді.

Материалдық құндылықтарды алатын немесе пайдаланатын қызметкер олардың қажеттілігін жеке-дара айқындамауы, берілгенін растамауы және түпкілікті есептен шығаруды жүзеге асырмауы тиіс екені атап өтілді.

Мүдделер қақтығысы мәселелері жеке қаралды. Қызметтік шешімнің объективтілігіне әсер етуі мүмкін жеке мүдделілік болған жағдайда бұл туралы басшыға уақтылы хабарлау және қажет болған кезде тиісті шешім қабылдауға қатыспау қажеттігі қатысушыларға түсіндірілді.

Процестерді цифрландыруды талқылау барысында цифрлық жүйелер ақпаратты енгізген, өзгерткен, келіскен немесе бекіткен тұлғаны анықтау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс екені атап өтілді. Қолжетімділік құқықтары, әкімші құқықтары, деректерді өзгерту немесе жою мүмкіндігі, әрекеттер журналдарының болуы, сондай-ақ ақпаратты енгізу, келісу және бекіту жөніндегі өкілеттіктердің аражігін ажырату бақылауға жатады.

Қатысушыларға интернет-ресурстар мен әлеуметтік желілердегі жарияланымдар, өтініштер және мәліметтер СЖТІТ жүргізу кезінде ескерілуі мүмкін екені, алайда олардың өздері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығының дәлелі болып табылмайтыны түсіндірілді. Мұндай ақпарат тиісті түрде тіркеліп, тексеріліп және қолда бар басқа мәліметтермен салыстырылуы тиіс.

Баяндамашы анықталған әрбір тәуекелді бағалаудың практикалық алгоритмін түсіндірді, ол жеті негізгі сұраққа жауап беруді көздейді: сыбайлас жемқорлықтың туындау жағдайлары, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің құрамы, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жоймаған немесе барынша азайтпаған жағдайда туындайтын салдарлар, оның туындау ықтималдығы мен салдарларының ауырлығы, нені өзгерту қажет, тиісті іс-шараларды кім орындауы тиіс және қандай мерзімде.

Іс-шараның тұжырымдалуы нақты болуы және кейіннен оның орындалу нәтижесін тексеруге мүмкіндік беруі тиіс екені атап өтілді.

Семинардың қорытынды бөлімінде қызметкерлерге белгіленген тәртіпті сақтау, нақты жағдайлар құжаттарға сәйкес келмеген кезде құжаттарға қол қоймау, таныстарына, туыстарына немесе нақты өнім берушілерге пайдасына шешім қабылдамау, мүдделер қақтығысы туралы хабарлау, парольдер мен қолжетімділік құқықтарының сақталуын қамтамасыз ету, құжаттарға анық емес мәліметтер енгізбеу қажеттігі еске салынды.

СӨЙЛЕДІ:

Даму жөніндегі директордың орынбасары Келигов Ю.Х. сатып алуларды жүзеге асыру, ТМҚ қозғалысы және техниканы пайдалану кезінде белгіленген рәсімдердің сақталуына бақылауды күшейту қажеттігін атап өтті.

СЕМИНАР-КЕҢЕСТІҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША ШЕШІМ ҚАБЫЛДАНДЫ:

1. «Астана орманы» ЖШС комплаенс-офицері Оралбаев А.Н.-ның 2026 жылғы 13 тамыздан бастап қолданысқа енгізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге қойылатын жаңа талаптар туралы ақпаратын назарға алу.

2. Құрылымдық бөлімшелердің басшылары қызметті ұйымдастыру кезінде тәуекелге бағдарланған тәсілді қолдануды қамтамасыз етсін, шешім қабылдауға, мүлікті, қаржылық және еңбек ресурстарын пайдалануға байланысты процестерге ерекше назар аударсын.

3. СЖТІТ-ті дайындау және жүргізу кезінде сатып алу рәсімдерінің қажеттілікті қалыптастырудан бастап төлемге дейінгі толық циклін талдауды

қамтамасыз етсін, бәсекелестікті шектеуге, мүдделер қақтығысына, тауарларды немесе жұмыстарды тиісінше қабылдамауға не шарт талаптарын негізсіз өзгертуге әкеп соғуы мүмкін факторларды анықтасын.

4. ТМҚ-ны, қосалқы бөлшектерді және өзге де материалдық құндылықтарды қажетсінуді қалыптастыру, алу, сақтау, беру, пайдалану және есептен шығару кезінде өкілеттіктердің аражігін ажыратуды қамтамасыз етсін.

5. Техниканы, көлік құралдарын және жабдықтарды пайдалану мен жөндеуге бақылауды күшейтсін, оның ішінде нақты орындалған жұмыстар мен пайдаланылған қосалқы бөлшектерді құжаттамалық растауды қамтамасыз етсін.

6. Мүдделер қақтығысын уақтылы анықтауды және реттеуді қамтамасыз етсін. Шешімдердің объективтілігіне әсер етуі мүмкін жеке мүдделілік туындаған кезде қызметкерлер тікелей басшысына және комплаенс-офицерге уақтылы хабарлассын.

7. Ақпараттық қауіпсіздік және цифрлық жүйелердегі пайдаланушылардың әрекеттерін бақылау талаптарының сақталуын қамтамасыз етсін, оның ішінде қолжетімділік құқықтарының аражігін ажыратуды және ақпаратты енгізу, өзгерту, келісу және бекіту операцияларын тіркеуді қамтамасыз етсін.

8. Анық емес ақпаратты енгізуге және көзделген бақылау мен тиісті құжаттамалық растаусыз құжаттарды ресімдеуге жол бермесін.

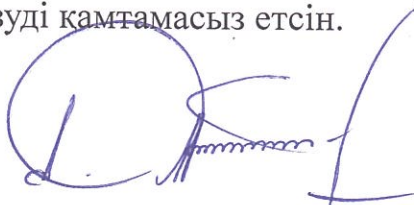
9. СЖТІТ жүргізу кезінде интернет-ресурстардан, әлеуметтік желілерден, өтініштерден және өзге де қолжетімді дереккөздерден алынған мәліметтерді оларды тиісінше тіркеу, тексеру және объективті бағалау шартымен ескерсін.

10. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу кезінде олардың нақтылығын қамтамасыз етсін, онда: іс-шараның мәні, жауапты орындаушы, орындау мерзімі, күтілетін нәтиже, орындалуын растау нысаны көрсетілсін.

11. Комплаенс-офицер кәсіпорын қызметкерлерімен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарын сақтау мәселелері бойынша консультациялық-түсіндіру жұмыстарын жалғастырсын.

12. Құрылымдық бөлімшелердің басшылары осы протоколдың мазмұнын сыбайлас жемқорлыққа әлеуетті осал болып табылатын процестерге тікелей қатысатын қызметкерлерге жеткізуді қамтамасыз етсін.

Төрағалық етуші

А. Мукатов

**Кеңес хатшысы
Комплаенс-офицер**

А. Оралбаев

«14» қыркүйек 2026 жыл